

Sygn. akt II Cz 1791/13

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Iwona Siuta (spr.)

po rozpoznaniu 12 grudnia 2013 r. w S.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Gminy M. S.

przeciwko T. K. (1)

o zapłatę

na skutek zażalenia Gminy M. S.

na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie

z dnia 23 września 2013 r. sygn. akt III C 2413/13

1. **oddala zażalenie,**

2. **zasądza od powódki Gminy M. S. na rzecz pozwanego T. K. (2) kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

Sygn. akt II Cz 1791/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 23 września 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie umorzył postępowanie w sprawie (pkt I); zasądził od powódki Gminy M. S. na rzecz pozwanego kwotę 1217 zł tytułem kosztów procesu (pkt II).

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, iż zarządzeniem z dnia 25 lipca 2013 roku, doręczonym w dniu 19 sierpnia 2013 roku, wezwano pełnomocnika powoda do uzupełnienia braków formalnych pozwu poprzez przedłożenie pozwu na urzędowym formularzu P wraz z odpisem, podpisanie pozwu w sposób czytelny umożliwiający identyfikację osoby podpisującej pozew oraz przedłożenie pełnomocnictwa procesowego, na które powoływano się wnosząc pozew w niniejszej sprawie wraz z ciągiem pełnomocnictw i ewentualnie odpisami dokumentów rejestrowych powoda celem wykazania, iż osoby, które udzieliły pełnomocnictwa procesowego, były umocowane do składania oświadczeń woli w tym zakresie, w terminie dwutygodniowym pod rygorem umorzenia postępowania. Zakreślony termin upłynął bezskutecznie. Sąd Rejonowy wskazał, iż art. 505³⁷ § 1 k.p.c. przewiduje, że „po przekazaniu sprawy w przypadkach wskazanych w art. 505³³, 505³⁴ oraz 505³⁶ przewodniczący wzywa powoda do usunięcia braków formalnych pozwu oraz uzupełnienia pozwu, w sposób odpowiedni dla postępowania, w którym sprawa będzie rozpoznana - w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia wezwania. W przypadku nieusunięcia braków formalnych pozwu sąd umarza postępowanie.”

W treści sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pełnomocnik pozwanego wniósł o zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd I instancji zatem podkreślił, iż zgodnie z regułami ogólnymi obowiązującymi w postępowaniu cywilnym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (art. 98 k.p.c.). Stosownie do treści art. 108 § 1 k.p.c. Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji.

Koszty postępowania poniesione przez pozwaną, stosownie do zasady odpowiedzialności za wynik procesu określonej w art. 98 § 1 k.p.c., obciążają powoda jako przegrywającego proces.

W świetle art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Przepis art. 98 § 1 k.p.c. kreuje zasadę kosztów niezbędnych i celowych, zobowiązującą stronę przegrywającą do zwrotu przeciwnikowi procesowemu tych poniesionych faktycznie kosztów procesu, jakie były niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Podstawę prawną, w oparciu o którą określono wynagrodzenie radcy prawnego reprezentującego stronę pozwaną stanowiły uregulowania zawarte w § 2 ust. 2 i § 6 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu. Pierwszy z ww. przepisów przewiduje, podstawę zasądzenia opłaty za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego stanowią stawki minimalne, o których mowa w rozdziałach 3 - 5. Natomiast drugi z wymienionych przepisów stanowi, iż stawką minimalną przy wartości przedmiotu sprawy w granicach od 5 001 do 10 000 złotych jest kwota 1 200,00 złotych. Taką też wysokość kosztów zastępstwa procesowego uwzględniono przy rozstrzygnięciu o kosztach postępowania, gdyż wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie, a także rodzaj sprawy, stopień jej zawilóści i niezbędny nakład pracy pełnomocnika pozwanego nie uzasadniają przyznania wyższego wynagrodzenia. Jednocześnie należy zasądzić kwotę 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi. Z tych względów zdaniem Sądu I instancji należało zasądzić od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1 217,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, o czym orzeczono w pkt II sentencji niniejszego postanowienia.

Zażalenie na powyższe postanowienie w części tj. zakresie dotyczącym pkt 2 postanowienia wniosła powódka, zaskarżonemu postanowieniu zarzucam naruszenie następujących przepisów postępowania, które miały istotny wpływ na rozstrzygnięcia a w szczególności:

1) naruszenie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 505³⁷ k.p.c. poprzez przyjęcie, że umorzenie postępowania wskutek nieuzupełnienia braków formalnych pozwu wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym jest równoznaczne z przegraniem procesu.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o:

1) zmianę zaskarżonego pkt 2 postanowienia z dnia 13.08.2013 r. poprzez jego uchylenie i oddalenie wniosku pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania,

ewentualnie, z ostrożności procesowej, wnoszę o

2) uchylenie, na podstawie art. 395 2 k.p.c., pkt 2 zaskarżonego postanowienia wskutek oczywiście uzasadnionego zażalenia i oddalenie wniosku o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, iż postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w zakresie pkt 2 rozstrzygające o kosztach procesu jest wadliwe. Zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Przepisem szczególnym w stosunku do art. 505³⁷ § 1 in fine k.p.c. który nakazuje

w przypadku nieusunięcia braków formalnych pozwu umorzenie postępowania przez sąd. Zgodnie z art. 98 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Stanowisko Sądu I instancji, zgodnie z którym powód, który nie uzupełnił braków formalnych pozwu wniesionego w drodze elektronicznej jest traktowany jako strona przegrywająca postępowanie jest nieprawidłowe. Skarżąca zauważyła, że nieuzupełnienie braków formalnych pozwu, które skutkuje umorzeniem postępowania na mocy art. 505³⁷ k.p.c. nie jest cofnięciem powództwa, ani cofnięciem powództwa i zrzeczeniem się roszczenia. Co za tym idzie nie mają zastosowania zasady wynikające art. 203 k.p.e. do których nawiązuje art. 355 k.p.c. Następstwem czego nie można przyjąć, że zachodzi hipoteza art. 98 k.p.c. nakładająca na przegranego proces obowiązek zwrotu kosztów procesu.

Skarżący dalej wskazał, iż żaden z przepisów dotyczących postępowania elektronicznego, oraz postępowania prowadzonego w następstwie uchylecia nakazu zapłaty wydanym w e.p.u. nie przewiduje orzeczenia o kosztach procesu w wypadku nie uzupełnienia braków formalnych pozwu. W szczególności, sytuacja taka nie zachodzi w wypadku postanowienia o umorzeniu postępowania na podstawie art. 505³⁷ k.p.c.

W odpowiedzi na zażalenie pełnomocnik pozwanego wniósł o jego oddalenie w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się nieuzasadnione.

Artykuł 98 kpc ustanawia dwie podstawowe zasady rozstrzygnięcia o kosztach procesu: zasadę odpowiedzialności za wynik procesu oraz zasadę kosztów niezbędnych i celowych.

Zasada odpowiedzialności za wynik procesu oznacza, że strona która sprawę przegrała, zobowiązana jest zwrócić stronie wygrywającej poniesione przez nią koszty procesu. Z kolei druga zasada oznacza, że strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi tylko te poniesione koszty procesu, które były niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony. Przegrywającym zaś jest powód, którego żądanie nie zostało uwzględnione, lub pozwany, którego obrona okazała się nieskuteczna. Przy czym dla oceny, czy dana strona przegrała obojętne jest czy ponosi ona winę prowadzenia procesu, czy uległa ona co do istoty czy tylko formalnie.

W myśl art. 98 § 3 kpc w zw. z art. 99 kpc zwrotowi podlegają także koszty ustanowionego zastępstwa procesowego, o ile nie przekraczają one stawek opłat określonych w odrębnych przepisach.

W ocenie Sądu Okręgowego, wbrew wywodom skarżącego przyjąć należy, że przegrywającym sprawę jest powód, którego żądanie nie zostało uwzględnione bez względu na to czy konsekwencją nieuwzględnienia żądania było jego oddalenie czy też wydanie innej decyzji procesowej stwierdzającej brak możliwości wydania orzeczenia uwzględniającego powództwo powoda. O tym, czy strona przegrała sprawę, decydują kryteria obiektywne. Bez znaczenia jest zatem to, czy o negatywnym dla strony wyniku sprawy przesądziły przesłanki formalne lub merytoryczne albo też wina w prowadzeniu procesu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 października 1967 r., I CZ 81/67, Lex nr 6221). Orzeczenie o odrzuceniu pozwu skutkuje uznaniem, że strona powodowa przegrała proces w całości (zob. postanowienie SN z dnia 8 sierpnia 2003 r., V CK 486/02, Lex nr 172836) podobnie jak – co do zasady – takim uznaniem skutkować będzie wydanie orzeczenia o umorzeniu postępowania z powodu cofnięcia pozwu.

Umorzenie postępowania co do zasady stawia stronę powodową w roli strony przegrywającej spór niemniej jednak przyjąć należy, że w wypadku umorzenia postępowania ustalenie stron wygrywającej i przegrywającej uzależnione jest od przyczyny, która spowodowała potrzebę wydania tego rodzaju postanowienia.

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy do umorzenia postępowania doszło na skutek nie uzupełnienia braków pozwu wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym po przekazaniu sprawy sądowi właściwemu po wniesieniu sprzeciwu. Wyłącznie zatem postępowanie powódki doprowadziło do umorzenia postępowania. W toku

tego postępowania strona pozwana poniosła koszty w postaci wynagrodzenie pełnomocnika, który wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty. Koszty też winny zostać zwrócone przez powódkę, której zachowanie doprowadziło do umorzenia postępowania w sprawie.

Dlatego też, działając na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił zażalenie jako bezzasadne.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na zasadzie art. 98 kpc przyjmując, iż powódka przegrania niniejsze postępowania oraz w oparciu o § 12 ust 2 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców pranych oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. nr 163 poz. 1349).

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

(...)